

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย และเปรียบเทียบทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนจัดประสบการณ์และหลังจัดประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านเหล่าสี่แก้ว อำเภอห้วยผึ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D = 0.12) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอ้างอิงเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที แบบ Paired - sample t test

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย E_1 / E_2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 81.00 / 87.60 เป็นไปตามที่กำหนด 80/80

เปรียบเทียบทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนจัดประสบการณ์และหลังจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังจัดประสบการณ์สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านเหล่าสี่แก้ว อำเภอห้วยผึ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมา อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 81.00 / 87.60 เป็นไปตามที่กำหนด 80/80 อาจเป็นเพราะว่า

1.1 การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาอย่างมีระบบ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ได้ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบ้านเหล่าสี่แก้ว เนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้ ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาวิจัยตามหลักการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน การดำเนินการสร้าง แก้ไข ปรับปรุงโดยผู้เชี่ยวชาญด้านศึกษาปฐมวัย และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล มีการนำไปทดลองใช้ (Try out) หาประสิทธิภาพของเครื่องมือกับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอจากการนำไปทดลอง (Try out) ถึง 3 ครั้ง เมื่อทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงได้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ สอดคล้องกับ สมถวิล นุ่มหันต์ (2550 : 62) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมบูรณาการ หน่วยผลไม้ สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนอนุบาลชุมแสง อำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมบูรณาการ หน่วยผลไม้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.60 / 84.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80

1.2 การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นเป็นการนำเสนอความรู้ในลักษณะสื่อวิธีการ แต่ละชุดจะมีวิธีการเล่น โดยเฉพาะ จะเล่นเป็นกลุ่ม กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่หรือเล่นเป็นรายบุคคล เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ถ้าเล่นไม่ถูกต้องสามารถเล่นซ้ำๆ หรือเล่นใหม่ได้ ทำให้เด็กๆ เล่นได้ตามลำดับขั้นตอนด้วยตนเองและเพื่อนในห้องเรียน ได้รับการเสริมแรงจากครู สอดคล้องกับคำกล่าวของ พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์ (2545 :121) ที่ว่าจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้เอง ให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนจะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ดี จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนได้ดีขึ้น

2. การเปรียบเทียบทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนจัดประสบการณ์และหลังจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังจัดประสบการณ์สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามที่สมมติฐานตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เหมาะกับการนำไปใช้ ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก(R) รวมทั้งหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการคิดที่เหมาะสมก่อนการนำไปใช้ แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรม

พัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ถ่ายทอดความรู้ด้วยสื่อที่เหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนทักษะการคิดที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ พัชรี กัลยา. (2551 : 64) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามิติสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามิติสัมพันธ์สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การศึกษาของสมถวิล นุ่มหันต์ (2550 : 62) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมบูรณาการ หน่วยผลไม้ สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนอนุบาลชุมแสง อำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 26 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการ หน่วยผลไม้ มีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการศึกษาของรัตนา นิสภกุล (2550 : 51) การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยน้ำตาลไอซิ่ง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนวัดสะแกงาม กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยหลังการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยน้ำตาลไอซิ่งสูงกว่าก่อนการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยน้ำตาลไอซิ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย พบปัญหา คือ แรกๆ ของการทดลองจะมีเด็กบางคนปฏิบัติกิจกรรมไม่ได้ บอกว่ายากเกินไป เกิดการท้อถอย ไม่อยากทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ ยังขาดระเบียบวินัยในการเล่น แย่งของเล่นวัสดุอุปกรณ์ และได้ทำการปรับปรุงแก้ไข คือ ครูคอยชี้แนะ แนะนำช่วยเหลือให้กำลังใจ ให้คำชมเชยและชื่นชมเมื่อเด็กทำได้ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นในการเรียนรู้ในกิจกรรมที่เด็กทำไม่ได้หรือไม่เข้าใจ เพื่อไม่ให้เด็กๆ เกิดความท้อแท้เมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรม และก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้งควรกำหนดข้อตกลง กฎกติกาในการเล่น และการใช้อุปกรณ์แต่ละชนิด เน้นให้เด็กรู้จักระมัดระวังรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ในขณะที่จัดกิจกรรมควรควรสนทนาพูดคุยกับเด็ก ใช้คำถามเพื่อให้เด็กได้คิด จนทำการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นสื่อที่เหมาะสมกับเวลาในการเรียนแต่ละครั้งเสริมในรายวิชา และสาระอื่นเพิ่มเติม ผลวิจัยพบว่าชุด

กิจกรรมการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ทำให้ทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น จึงควรนำชุดกิจกรรมไปใช้ให้ความรู้กับเด็กปฐมวัยในหน่วยการเรียนรู้อื่นๆ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ในเนื้อหาและระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ในรูปแบบอื่นๆ เช่น เกม จำลองสถานการณ์ แบบฝึก เพื่อให้เกิดความหลากหลายต่อการเรียนรู้ และฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา

2.3 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ควรใช้เศษวัสดุประเภทต่างๆ รวมทั้งควรเป็นวัสดุที่มีอยู่ตามธรรมชาติเหมาะสมกับท้องถิ่นที่ไม่เป็นอันตราย อยู่ใกล้ตัวเด็ก เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการจัดหาวัสดุ